

NIETECHNICZNE STRESZCZENIE DOŚWIADCZENIA

1. Tytuł projektu **Wpływ prewencyjnego podawania ekstraktu z korzeniowca sosnowego na raka jelita grubego.**

2. Czas trwania projektu 04/2019- 12/2020

3. Słowa kluczowe (maksymalnie 5 słów) korzeniowiec sosnowy, rak jelita grubego

4. Cel projektu (art. 3 ustawy) (wpisać odpowiednią kategorię z poniższych): A. Badania podstawowe

A. Badania podstawowe

B. Badania translacyjne lub stosowane

C. Badania mające na celu zachowanie gatunku

D. Badania z zakresu medycyny sądowej

E. Badania zapewniające poprawę dobrostanu zwierząt lub warunków chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich

F. Badania w celu opracowania i produkcji produktów leczniczych, środków spożywczych, pasz lub innych substancji lub produktów, lub badań ich jakości, skuteczności lub bezpieczeństwa stosowania

G. Badania w celu ochrony środowiska naturalnego

H. Badania w celu kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych

5. OPIS PLANOWANEGO DOŚWIADCZENIA

Należy określić cel naukowy lub edukacyjny doświadczenia, w tym przewidywane szkody, jakie może ono spowodować u wykorzystywanych zwierząt, i korzyści, jakie przyniesie ono dla rozwoju nauki i dydaktyki. Maksymalnie 250 słów, tekst musi być zrozumiały dla niespecjalisty.

Korzeniowiec sosnowy należy do grzybów nadrzewnych, które są źródłem wielu substancji biologicznie aktywnych o korzystnym działaniu na organizm. Ostatnio zwrócono uwagę na możliwość wykorzystania tych grzybów jako leków oraz suplementów. W badaniach własnych *in vitro* wykazano zmniejszenie przeżywalności i syntezy DNA komórek raka jelita grubego linii DLD-1 pod wpływem ekstraktu z Korzeniowca sosnowego (pozyskanego z Puszczy Białowieskiej). Ponadto, wstępne badania *in vivo* wykazały zmniejszenie tempa wzrostu oraz masy guza u 4-6 tygodniowych oraz 5-7 miesięcznych myszy z wszczepionymi komórkami jelita grubego pod wpływem ekstraktu ww. grzyba. Dotychczasowe wyniki badań własnych świadczą o przeciwnowotworowym działaniu ekstraktu z Korzeniowca sosnowego wobec raka jelita grubego w modelach *in vivo*.

Prewencja pierwotna stosowana w profilaktyce nowotworów jelita grubego jest jednym z najistotniejszych czynników zapobiegania rozwojowi procesów nowotworowych, a także ich wczesnego wykrywania. Uzyskane wyniki pozwolą ocenić czy zastosowanie prewencyjnego podawania ekstraktu z korzeniowca sosnowego wpływa na rozwój raka jelita grubego. Jest to istotne z klinicznego punktu widzenia, ponieważ nowotwory jelita grubego są jednymi z najczęstszych nowotworów u ludzi.

Przeprowadzenie zaplanowanych badań ma znaczenie istotne dla poszukiwania i pozyskiwania leków, które będzie można zastosować w leczeniu i profilaktyce nowotworów jelita grubego.

Podczas doświadczenia zwierzęta będą pozostawały pod stałą opieką lekarza weterynarii, który nie dopuści aby zwierzęta nadmiernie cierpiały (humanitarne uśmiercanie).

6. LICZBA ORAZ GATUNKI ZWIERZĄT PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W DOŚWIADCZENIU

W badaniach wykorzystanych zostanie 66 myszy szczepu CByJ.Cg-Foxn1^{nu}/cmdb (5-7 miesięcznych), pochodzących z Centrum Medycyny Doświadczalnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Zwierzęta nie zmienione genetycznie. Zwierzęta urodzone na terenie Unii Europejskiej (UE).

7. OPIS UWZGLĘDNIENIA ZASAD ZASTĄPIENIA, OGRANICZENIA I UDOSKONALENIA¹

Zastąpienie: Po przeszukaniu istniejącej literatury stwierdzam, że nie ma możliwości dokonania oceny przeciwnowotworowej wobec raka jelita grubego linii DLD-1 z pominięciem badań na zwierzętach. Ponieważ dotychczas nie prowadzono tego typu badań przeprowadzenie oceny przeciwnowotworowej ekstraktu z Korzeniowca sosnowego wobec raka jelita grubego linii DLD-1 u starych myszy (5-7 miesięcznych), zgodnie z niniejszym wnioskiem jest konieczne.

Redukcja: Przygotowując wniosek bazowano na metodach zawartych w poprzednich badaniach własnych (zgoda Lokalnej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach w Olsztynie, Uchwała nr 139/2015 oraz 34/2018). W badaniach będzie zastosowana najmniejsza liczba zwierząt niezbędna do wykonania badań.

Udoskonalenie: Wszystkie zwierzęta, które zostaną wykorzystane w badaniu będą miały zapewnioną stałą opiekę lekarza weterynarii, a w przypadku wystąpienia dotkliwych działań /objawów wskazujących na cierpienie zostaną niezwłocznie poddane humanitarnej eutanazji. Celem niedopuszczenia do nadmiernego cierpienia zwierząt opracowano krytyczne punkty końcowe (przedstawione w punkcie 9), które będą wskazywały na konieczność humanitarnego uśmiercenia zwierzęcia. Wszystkie procedury zostaną wykonane przez pracowników wykwalifikowanych mających wieloletnie doświadczenie w wykonywaniu tego typu badań na zwierzętach.

8. Projekt jest objęty oceną retrospektywną²

- ☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy
- ☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy
- ☐ NIE

---

¹ Przy wypełnianiu wzorować się na instrukcji wypełniania wniosku W1 punkt. 8

² Wypełnia właściwa lokalna komisja etyczna ds. doświadczeń na zwierzętach. Należy zaznaczyć właściwe pole.